O‘ZBEKISTON RESPUBLIKASI
OLIY TA’LIM, FAN VA INNOVATSIYALAR VAZIRLIGI

SAMARQAND DAVLAT VETERINARIYA MEDITSINASI,
CHORVACHILIK VA BIOTEXNOLOGIYALAR UNIVERSITETI

“TASDIQLAYMAN”
Iqtisodiyot fakulteti dekani v.b
U.T.Eshmuradov
2026-yil “8” 06

STATISTIKA
FANINING O‘QUV DASTURI
(masofaviy ta’lim shakli)

Bilim sohasi:	400000	- Biznes,boshqaruv va huquq
Ta’lim sohasi:	410000	- Biznes va boshqaruv
Ta’lim yo‘nalishi:	60410100	- Iqtisodiyot

Samarqand – 2026

Mazkur o‘quv dasturi “Iqtisodiyot” fakulteti Kengashining 2026-yil 26.06 11-sonli yig‘ilish bayoni bilan ma’qullangan.

Mazkur o‘quv dasturi Samarqand davlat veterinariya meditsinasi, chorvachilik va biotexnologiyalar universitetining “Buxgalteriya hisobi va audit” kafedrasi tomonidan taqdim etilgan (kafedraning 2026-yil 12.06 11-sonli yig‘ilish bayoni).

Tuzuvchilar:

Alikulov A.I. – professor, iqtisodiyot fanlari doktori, SamDVMChBU “Buxgalteriya hisobi va audit” kafedrasi mudiri

Yorbekova D.M. – SamDVMChBU “Buxgalteriya hisobi va audit ” kafedrasi assistenti

Taqrizchilar:

M.Sh. Mardonov – i.f.b.f.d. (PhD), dotsent, Toshkent davlat iqtisodiyot universiteti Samarqand filiali “Buxgalteriya hisobi va statistika” kafedrasi mudiri

Muxammadiyev Z. - i.f.d. (DSc), "Saturn Metal Qayta Ishlash" MChJ direktori

8.	https://msu.dvaoblaka.ru/media/2023/05/6450ec74892b3_%D0%A1%D1%82%D0%B0%D1%82%D0%B8%D1%81%D1%82%D0%B8%D0%BA%D0%B0.pdf

1.	**Fan ma'lumotlari**				
Fan/modul kodi STAT1306	**O'quv yili** 2026-2027	**Semestr** 3		**ECTS – Kreditlar** 6	
Fan/modul turi Majburiy	**Ta'lim tili** O'zbek	**O'quv rejadagi tartib raqami** 60410100 – 1.13		**Haftadagi dars soatlari** 6	
Fanning nomi Statistika	**Jami yuklama (soat)**	**Auditoriya mashg'ulotlari jami – 90 soat, shundan:**		**Mustaqil ta'lim (soat)**	**Kurs ishi**
		Ma'ruza	**Amaliy**		
	180	40	50	90	+

2.	**Fanning mazmuni**

Fanning maqsadi – talabalarga statistikaning nazariy asoslarini, ma'lumotlarni to'plash va qayta ishlash usullarini, umumlashtiruvchi ko'rsatkichlarni hisoblashni, statistik tahlil usullarini, davlat statistikasining tarkibi, makroiqtisodiy ko'rsatkichlarni xalqaro talablarga mos keladigan milliy hisoblar tizimi, ularni holatini ifodalovchi ko'rsatkichlar tizimini hisoblash va ularni tahlil etish usullarini o'rgatish hamda nazariy bilimlarni amaliyotda tatbiq etish ko'nikmasini hosil qilishdan iborat.

Fanning vazifasi – statistikaning nazariy asoslarini, statistik tekshirish va uning bosqichlarini, statistik ma'lumotlarni yig'ish, ularni qayta ishlashni, umumlashtiruvchi ko'rsatkichlarni hisoblashni, statistik tahlil usullarini, iqtisodiy jarayonlarni o'zaro bog'liq holda ifodalovchi statistik ko'rsatkichlar tizimini hisoblash va statistik tahlil qilishni o'rgatishdan iborat.

3.	**Fanni o'zlashtirish uchun zarur boshlang'ich bilimlar**
1.	(IQMT 1305) – Iqtisodiyotda ma'lumotlar tahlili

4.	**Ta`lim natijalari (TN)**
	Kasbiy kompetensiyalar:
TN1	Statistikaning mohiyati haqida tasavvurga ega bo'lishi kerak;
TN2	Statistik kuzatish, guruhlash vazifalari, turlari va belgilari haqida tasavvurga ega bo'lishi kerak;
TN3	Mutloq va nisbiy ko'rsatkichlar haqida tasavvurga ega bo'lishi kerak;
TN4	Statistik jadval va grafiklar haqida tasavvurga ega bo'lishi kerak.
	Ko'nikmalar:
TN5	Statistik ma'lumotlar va ularni guruhlash ko'nikmalariga ega bo'lish;
TN6	Statistik ko'rsatkichlarni tahlil qilish ko'nikmalariga ega bo'lish;
TN7	Iqtisodiy jarayonlarni tahlil qilishda makroiqtisodiy ko'rsatkichlarni qo'llash malakasiga ega bo'lish;

TN8	Iqtisodiy jarayonlarni tahlil qilishda makroiqtisodiy ko'rsatkichlarni statistik tahlil qilish, statistik baholash, statistik ma'lumotlar natijalarini prognoz qilish malakasiga ega bo'lish;

5.	Fan mazmuni va mashg'ulotlar shakli:	Soat
	Ma'ruza (M)	**40**
M1	**Statistikaning nazariy asoslari.** *Statistika to'g'risida umumiy tushuncha.Statistika fanining predmeti va usuli. Statistika fanining tarmoqlari va uning boshqa fanlar bilan aloqadorligi. O'zbekistonda statistikaning tashkil etilishi. [1,3]*	2
M2	**Statistik kuzatish.** *Statistik kuzatish mohiyati va ahamiyati. Statistik kuzatish dastur - uslubiy va tashkiliy masalalari.Statistik kuzatish xatosi mazmuni va uning turlari. [1,3]*	2
M3	**Statistik kuzatish ma'lumotlarini jamlash va guruhlash.** *Statistik jamlashning mazmuni va uning masalalari.Statistik jamlashning ijtimoiy-iqtisodiy hodisalarni tahlil qilishda ahamiyati. [1,3]*	2
M4	**Statistik ma'lumotlarni jadvallarda taqdim etish.** *Statistik jadval mohiyati va uni tarkibiy unsurlari.Statistik jadvallarni o'qish va tahlil qilish yo'llari. [1,3]*	2
M5	**Statistik ma'lumotlarni grafiklarda taqdim etish.** *Statistik ko'rsatkichlarni grafiklarda tasvirlash ahamiyati va uni afzalliklari Grafiklarning tarkibiy unsurlari va turlari. [1,3]*	2
M6	**Statistik ko'rsatkichlar.** *Statistik ko'rsatkichlarning mohiyati va ahamiyati.Statistik ko'rsatkichlarning ajralmas tarkibiy unsurlari. [1,3]*	2
M7	**O'rtacha miqdorlar va variatsiya ko'rsatkichlari.** *O'rtacha miqdorlar mohiyati va ularni ahamiyati.O'rtacha miqdor turlari va shakllari. Variasiya me'yorlari. Variatsion kenglik. [1,3]*	2
M8	**Tanlama kuzatish.** *Tanlama kuzatishni shakllantirish prinsiplari Raqamli iqtisodiyot sharoitida tanlama kuzatishni qo'llash amaliyoti. [1,3]*	2
M9	**Regression va korrelyatsion tahlil.** *Ijtimoiy-iqtisodiy hodisalar o'rtasidagi o'zaro bog'lanishlarni o'rganish ahamiyati va ularni statistik tadqiq qilish zarurligi..O'zaro bog'lanishlar turlari: funksional va korrelyatsion bog'lanishlar, ularning o'ziga xos xususiyatlari. Korrelyatsion-regression tahlilning asosiy vazifalari va qo'llash shart-sharoitlari. [1,3]*	2
M10	**Dinamikani statistik o'rganish usullari.** *Dinamika qatorlarini tahlil qilish ko'rsatkichlari va ularini hisoblashning o'ziga xos xususiyatlari.Dinamika qatorlari mohiyati va turlari, tuzish qoidalari. Dinamika qatorlarini tahlil qilish ko'rsatkichlari va ularini hisoblashning o'ziga xos xususiyatlari. [1,3]*	2

d) 3 baho olish uchun talabaning bilim darajasi quyidagilarga javob berishi lozim: ➢ fan haqida umumiy tushunchaga ega bo'lsa; ➢ fandagi mavzularni tor doirada yoritib, bayon qilishda ayrim chalkashliklarga yo'l qo'yilsa; ➢ fan bo'yicha mustaqil topshiriqlarni to'liq bajargan bo'lsa; ➢ bayon qilish ravon bo'lmasa; ➢ fan bo'yicha savollarga mujmal va chalkash javoblar olinsa; ➢ fan bo'yicha matn puxta shakllantirilmagan bo'lsa.
e) quyidagi hollarda talabaning bilim darajasi qoniqarsiz 2 baho bilan baholanishi mumkin: ➢ fan bo'yicha mashg'ulotlarga tayorgarlik ko'rilmagan bo'lsa; ➢ fan bo'yicha mashg'ulotlarga doir hech qanday tasavvurga ega bo'lmasa; ➢ fan bo'yicha mustaqil topshiriqlarni to'liq bajarmagan bo'lsa; ➢ fan bo'yicha matnlarni boshqalardan ko'chirib olganligi sezilib tursa; ➢ fan bo'yicha matnda jiddiy xato va chalkashliklarga yo'l qo'yilgan bo'lsa; ➢ fanga doir berilgan savollarga javob olinmasa; ➢ fanni bilmasa.

11.	Foydalanilgan adabiyotlar
	Asosiy adabiyotlar
1.	Soatov N.M.,Nabiyev X.,Ayubjonov A.H. Statistika. Darslik. Toshkent-2019.-550 bet.
2.	H.Nabiyev. M.Ahmedova. Iqtisodiy statistika. Darslik. Toshkent- 2021.-377 bet.
3.	Xudayberdiyev U. Statistika. Darslik. –Toshkent: "Fan va texnologiyalar nashriyoti-matbaa uyi" 2021.-265 bet.
	Qo'shimcha adabiyotlar
4.	Dusmuratov R.D.,Menglikulov B.Y.Qishloq xo'jaligida buxgalteriya hisobi va statistika asoslari. Darslik. –Toshkent: "Fan va texnologiya'' nashriyoti, 2014.-391bet.
5.	R.T.Kudrarov., U.T.Eshmuradov., D.M.Yorbekova., D.F.Ruziyeva. Statistika. O'quv qo'llanma.Samarqand – 2026.-211bet.
6.	Alexander, D., Jorissen, A., Hoogendoorn, M., Van Mourik, C., & Kirwan, C. (2020). International financial reporting and analysis (8th ed.). – 378 page.
	Axborot manbaalari
7.	https://www.stat.ubc.ca/sites/default/files/course_outlines/stat_203_outline_2021wt1.pdf

8.	**Ta'lim texnologiyalar va metodlari**
	➢ ma'ruzalar; ➢ amaliy ishlarni bajarish va xulosalash; ➢ interfaol keys-stadilar; ➢ blits-so'rov; ➢ guruhlarda ishlash; ➢ taqdimotlarni qilish; ➢ jamoa bo'lib ishlash va himoya qilish uchun loyihalar.
9.	**Talabalar tomonidan kreditlarni olish uchun talablar**
	Fanga oid nazariy va uslubiy tushunchalarni to'la o'zlashtirish, tahlil natijalarini to'g'ri aks ettira olish, o'rganilayotgan jarayonlar haqida mustaqil mushohada yuritish va nazorat uchun berilgan vazifa va topshiriqlarni bajarish, yakuniy nazorat bo'yicha yozma ishni topshirish.

10.	**Talabalar bilimini baholash mezoni**
	a) 5 baho olish uchun talabaning bilim darajasi quyidagilarga javob berishi lozim: ➢ fanning mohiyati va mazmunini to'liq yorita olsa; ➢ fandagi mavzularni bayon qilishda ilmiylik va mantiqiylik saqlanib, ilmiy xatolik va chalkashliklarga yo'l qo'ymasa; ➢ fan bo'yicha mavzu materiallarining nazariy yoki amaliy ahamiyati haqida aniq tasavvurga ega bo'lsa; ➢ fan doirasida mustaqil erkin fikrlash qobiliyatini namoyon eta olsa; ➢ berilgan savollarga aniq va lo'nda javob bera olsa; ➢ konspektga puxta tayyorlangan bo'lsa; ➢ mustaqil topshiriqlarni to'liq va aniq bajargan bo'lsa; ➢ barcha amaliy ko'nikma va malakalarni o'zlashtirgan bo'lsa; ➢ nazariy bilimlarni turli vaziyatda qo'llay olish; ➢ tizimli yondashish, uzviylikka amal qilish.
	b) 4 baho olish uchun talabaning bilim darajasi quyidagilarga javob berishi lozim: ➢ fanning mohiyati va mazmunini tushungan, fandagi mavzularni bayon qilishda ilmiy va mantiqiy chalkashliklarga yo'l qo'ymasa; ➢ fanning mazmunini amaliy ahamiyatini tushingan bo'lsa; ➢ fan bo'yicha berilgan vazifa va topshiriqlarni o'quv dasturi doirisida bajarsa; ➢ fan bo'yicha berilgan savollarga to'g'ri javob bera olsa; ➢ fan bo'yicha konspektini puxta shakllantirgan bo'lsa; ➢ fan bo'yicha mustaqil topshiriqlarni to'liq bajargan bo'lsa; ➢ barcha amaliy ko'nikma va malakalarni o'zlashtirishga harakat qilgan bo'lsa.

M11	**Iqtisodiy indekslar.** *Agregat indekslar va ularni tuzish tartibi. Statistika amaliyotida iqtisodiy indekslarni qo'llash yo'nalishlari.Bazisli va zanjirli agregat indekslar. [1,3]*	2
M12	**O'zbekiston milliy hisoblar tizimi – iqtisodiy statistikaning uslubiy negizi.** *Daromadlarni taqsimlash hisoblamasining ko'rsatkichlari va uning o'ziga xos uslubiyati.Yalpi milliy daromadni taqsimlash va qayta taqsimlash. [1,3]*	2
M13	**Aholi statistikasi.** *Aholi sonini aniqlash, o'rtacha aholi sonini hisoblash usullari.Aholi soni dinamikasi ko'rsatkichlari. [1,3]*	2
M14	**Mehnat bozori statistikasi.** *Iqtisodiy faol aholi tushunchasi, uning soni va tarkibi.Bandlilik va ishsizlik statistikasi.Mehnat resurslari sonini hisoblash usullari. [1,3]*	2
M15	**Milliy boylik statistikasi.** *Milliy boylik tarkibi.Milliy mulk va tabiiy resurslar tarkibi. [1,3]*	2
M16	**Moliya-kredit tizimi statistikasi.** *Byudjet defisitini moliyalashtirish manbalari.Bank statistikasining asosiy ko'rsatkichlari. [1,3]*	2
M17	**Aholi turmush darajasi statistikasi.** *Aholi turmush darajasini ifodalovchi ijtimoiy-iqtisodiy indikatorlar tizimi.Milliy hisoblar tizimidagi aholi turmush darajasini ifodalovchi ko'rsatkichlar. Aholining pul daromadlari, pul xarajatlari va jamg'armalari ko'rsatkichlari. [1,3]*	2
M18	**Tashqi iqtisodiy faoliyat statistikasi.** *O'zbekiston Respublikasi tashqi iqtisodiy aloqalarining shakllari.Bojxona statistikasi.Tashqi savdo indekslari. [1,3]*	2
M19	**Xizmat ko'rsatish sohasi statistikasi.** *Xizmat ko'rsatish sohasi, xususan savdo va ovqatlanish xizmatlarining iqtisodiy mazmuni. Savdo aylanmasi, chakana savdo, umumiy ovqatlanish hajmi statistikasini hisoblash . [1,3]*	2
M20	**Xizmat ko'rsatish sohasi statistikasi.** *Sug'urta xizmatlarining iqtisodiy mazmuni va ahamiyati.Sug'urta mukofoti, sug'urta to'lovi, sug'urta zaxiralari, sug'urta hodisalari statistikasi.Sug'urta bozori hajmi, tarkibi, ulushi, daromadliligi, to'lov qobiliyati kabi ko'rsatkichlarni hisoblash. [1,3]*	2
	Amaliy mashg'ulot (A)	**50**
A1	Statistika fanining nazariy asoslari. Raqamli iqtisodiyot sharoitida statistikaning tutgan o'rni va ahamiyati.	2
A2	Statistik kuzatish uslubiyati. Statistik kuzatish shakllari, turlari, usullari va ularning o'ziga xos xususiyatlari.	2
A3	Statistik jamlashning mazmuni va uni masalalari.	2
A4	Statistik jadvallar.	2
A5	Statistik ko'rsatkichlar.	2
A6	Statistik ko'rsatkichlarni grafiklarda tasvirlash ahamiyati va uning afzalliklari.	2

A7	O'rtacha miqdorlar.	2
A8	Mediana va moda. Variatsiya ko'rsatkichlari.	2
A9	Raqamli iqtisodiyot sharoitida tanlama kuzatishni qo'llash amaliyoti.	2
A10	Regression va korrelyatsion tahlil.	2
A11	Dinamikani statistik o'rganish usullari. Dinamik qatorlar.	2
A12	Iqtisodiy indekslarning mohiyati va ahamiyati.	2
A13	Statistika amaliyotida iqtisodiy indekslarni qo'llash yo'nalishlari.	2
A14	O'zbekiston milliy hisoblar tizimi – iqtisodiy statistikaning uslubiy negizi.	2
A15	Aholi statistikasi.	2
A16	Mehnat bozori statistikasi.	2
A17	Mehnat resurslari statistikasi.	2
A18	Milliy boylik statistikasi.	2
A19	Moliya-kredit tizimi statistikasi. Pul muomalasi statistikasi.	2
A20	Aholi turmush darajasi statistikasi.	2
A21	Tashqi iqtisodiy faoliyat statistikasi.	2
A22	Xizmat ko'rsatish sohasi statistikasi.Savdo va ovqatlanish xizmatlari.	2
A23	Transport xizmatlari statistikasi.	2
A24	Sug'urta xizmatlari statistikasi.	2
A25	Turizm sohasida faoliyat yurituvchi sub'yektlarning statistik ko'rsatkichlari.	2

6.	Kurs ishi uchun mavzular (KI)
KI 1	Raqamli iqtisodiyot sharoitida statistikani tutgan o'rni va ahamiyati.
KI 2	Statistik kuzatish uslubiyati.
KI 3	Statistik jamlashning mazmuni va uni masalalari.
KI 4	Statistik jamlashning mohiyati va uni ijtimoiy-iqtisodiy hodisalarni tahlil qilishda ahamiyati.
KI 5	Statistik guruhlashning mohiyati va uni ijtimoiy-iqtisodiy hodisalarni tahlil qilishda ahamiyati.
KI 6	Statistik jadval va grafiklar.
KI 7	Statistik ko'rsatkichlar.
KI 8	O'rtacha miqdorlar mohiyati va ularni iqtisodiy tahlildagi ahamiyati.
KI 9	O'rtacha miqdorlar turlarining amaliyotda qo'llanilishi.
KI 10	Variatsiya ko'rsatkichlarining amaliyotda qo'llanilishi.
KI 11	Dispersiya va o'rtacha kvadratik tafovut xossalari.
KI 12	Tanlama kuzatish mohiyati, uni qo'llash sabablari va afzalliklari.
KI 13	Raqamli iqtisodiyot sharoitida tanlama kuzatishni qo'llash amaliyoti.
KI 14	Dinamika qatorlarini tahlil qilish ko'rsatkichlari.
KI 15	Iqtisodiy indekslarning mohiyati va ahamiyati.
KI 16	O'zbekiston milliy hisoblar tizimi – iqtisodiy statistikaning uslubiy negizi.
KI 17	Milliy daromad va milliy hisoblar tizimidagi boshqa daromad ko'rsatkichlari.
KI 18	Aholi turmush darajasini ifodalovchi ijtimoiy-iqtisodiy indikatorlar tizimi.
KI 19	Tashqi iqtisodiy faoliyat statistikasi.
KI 20	Moliya-kredit tizimi statistikasi.

7.	Mustaqil ta'lim topshiriqlari*	90
1	Raqamli iqtisodiyoti sharoitida statistikani tutgan o'rni va ahamiyati.	6
2	Statistik guruhlashning mohiyati va uni ijtimoiy-iqtisodiy hodisalarni tahlil qilishda ahamiyati.	6
3	Statistik ko'rsatkichlarni grafiklarda tasvirlash ahamiyati va uning afzalliklari.	6
4	O'rtacha miqdorlar mohiyati va ularni iqtisodiy tahlildagi ahamiyati.	6
5	Tanlama kuzatish mohiyati, uni qo'llash sabablari va afzalliklari.	6
6	Raqamli iqtisodiyot sharoitida tanlama kuzatishni qo'llash amaliyoti.	6
7	Dinamika qatorlarini tahlil qilish ko'rsatkichlari.	6
8	Statistika amaliyotida iqtisodiy indekslarni qo'llash yo'nalishlari.	6
9	O'zbekiston milliy hisoblar tizimi – iqtisodiy statistikaning uslubiy negizi.	6
10	Milliy daromad va milliy hisoblar tizimidagi boshqa daromad ko'rsatkichlari.	6
11	Tashqi iqtisodiy faoliyat statistikasi.	6
12	Moliya-kredit tizimi statistikasi.	6
13	Aholi turmush darajasini ifodalovchi ijtimoiy-iqtisodiy indikatorlar tizimi.	6
14	Mehnat bozori statistikasi.	6
15	Milliy boylik statistikasi.	6

***Izoh:** Fan (modul) yuzasidan talabalar bajaradigan mustaqil ish topshiriqlari variativ tavsifga ega bo'lishi lozim. Mustaqil ish topshiriqlarining 1/3 qismi kichik guruhlarda hamkorlikda ishlash (kooperativlik)ga mo'ljallangan.*